

ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПІДХОДІВ ДО ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Білоус Р.В., начальник відділу Департаменту захисту економіки Національної поліції України.

Запровадження нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам у сфері економіки, а саме створення власних систем економічного аналізу та аналізу ризиків в діяльності Департаменту захисту економіки Національної поліції України (далі - ДЗЕ НПУ) слід розглядати як перспективний напрямок з реалізації компонентів, які пов'язані з проведенням досліджень щодо нових тенденцій та викликів у цій сфері з урахуванням нових загроз, що пов'язані з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Одними із основних завдань Департаменту захисту економіки Національної поліції України є установлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень у сфері економіки, та вжиття заходів щодо їх усунення [1].

Отже розробка нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам у сфері економіки, а саме створення власних систем економічного аналізу та аналізу ризиків може розглядатися як еволюційний крок на шляху реалізації цих завдань.

Як свідчить аналіз дослідження, що ДЗЕ НП в цілому готовий до впровадження нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам у сфері економіки, а саме створення власних систем кримінального аналізу.

Разом з тим, необхідно звернути увагу на такі аспекти щодо сучасного стану інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам у сфері економіки.

1. Незважаючи на те, що впроваджені методи аналізу у протидії злочинам у сфері економіки, дозволили сформувати в ДЗЕ НП України готовність до впровадження кримінального аналізу, актуальним питанням залишається відсутність нормативного врегулювання у цій сфері, яке потребує вирішення на етапі впровадження цих систем.

2. Існуючий понятійний апарат у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення ДЗЕ НП дозволяє на початковому етапі реалізувати окремі завдання кримінального аналізу. Разом з цим, він потребує корегування з урахуванням кращої європейської практики, нормативного закріплення, сприйняття посадовими особами МВС України, національної поліції та інших правоохоронних органів, прокуратурою та судами. Це вкрай необхідно зважаючи на потребу вдосконалення правоохоронної діяльності, підвищення ефективності та забезпечення своєчасного реагування на сучасні виклики та загрози [2].

3. Оскільки проблема протидії злочинам у сфері економіки може носити транснаціональний (транскордонний) характер, використання у службовій діяльності ДЗЕ в основному можливостей ІПС органів внутрішніх справ України може забезпечити проведення кримінального аналізу лише на етапі впровадження.

4. На наш погляд серед проблемних питань, що потребують вирішення, є такі:

- обмеженість прямого доступу ДЗЕ до наявних в державі інформаційних ресурсів, зокрема інформаційних систем Державного казначейства, Державної фіскальної служби та інших компетентних державних органів;

- відсутність регулярного обміну інформацією та комунікаційних зв'язків на національному та міжнародному рівнях і, як наслідок, неповна інформація щодо проблеми протидії злочинам у сфері економіки;

- недосконалість механізму формування вихідних даних для прийняття управлінських рішень та відсутність сучасних відео-презентаційних комплексів з аналітичною системою підтримки прийняття управлінських рішень, що в подальшому може мати

негативний вплив на обмін інформацією з територіальними підрозділами національної поліції;

- обмежені можливості щодо збереження інформації та постійне збільшення операцій її введення-виведення при доступі клієнтів до інформації, що в перспективі може призвести до сповільнення в роботі з існуючими банками даних, або взагалі зробити їх недоступними, що призведе до втрати інформації.

Крім того, слід враховувати, що, з впровадженням кримінального аналізу, потоки інформації істотно зростуть, а бази даних аналітичної інформації (результати аналітичних досліджень на всіх рівнях управління) з набором певних функціональних можливостей для їх раціонального застосування (програмних продуктів) необхідно буде створювати на існуючій платформі і забезпечувати їх сумісність.

- відсутність відомчої системи оцінки достовірності інформації.

При цьому, суттєвою проблемою може стати накопичення великої кількості інформації з досить низьким рівнем достовірності, і як наслідок, її негативний вплив на результати кримінального аналізу.

Підсумовуючи вищесказане слід зазначити що, з метою впровадження системи нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам у сфері економіки, а саме створення власних систем кримінального аналізу в діяльності підрозділів захисту економіки Національної поліції України було б доцільно: а) вжити комплекс заходів щодо нормативно-правового врегулювання впровадження систем економічного аналізу та аналізу ризиками; б) провести організаційні зміни в інформаційно-аналітичній вертикалі; в) вжити заходів щодо організації підготовки офіцерів-аналітиків, їх підбору та кадрового супроводу; г) удосконалити систему обміну інформацією у протидії злочинам у сфері економіки; д) удосконалити матеріально-технічне забезпечення підрозділів економічного аналізу та аналізу ризиків.

Список використаних джерел:

1. Положення Про Департамент Захисту економіки Національної поліції України. Постанова Кабінету Міністрів України № 830 від 13 жовтня 2015 року Про утворення «Департаменту захисту економіки Національної поліції» [Електроний ресурс:<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/newsnpd>]

2. Стратегія розвитку органів внутрішніх справ України та Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ (схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.10.2014 № 1118-р)